

З НОВИМ РОКОМ, З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ!

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС
РІК ВИДАННЯ 2002
ГРУДЕНЬ
Число 12 (12)
КИЇВ 2002

ВИДАННЯ ТОВАРИСТВА "ЧЕРНІГІВСЬКЕ ЗЕМЛЯЦТВО"

Колонка шеф-редактора РІК ПОШУКІВ І ПЕРЕМІН

От і добігає до фінішу 2002-й рік. Останні зимові дні змушують кожного із нас озирнутися назад, відкрити швидкоплин життя, осмислити сподіване, накреслити плани на майбутнє. Це властиво кожному, і на межовому відтинку безперервного руху часу хочеться осмислити і життя рідної Вітчизни, і найріднішого Сіверського краю, і особисті здобутки.

Цей рік був для України нелегким, наповненим різними подіями. Відбулися традиційно гострі вибори до Верховної Ради, і ми щиро пораділи, що серед народних обранців є і наші земляки - Іван Плющ, Станіслав та Тарас Довгі, Володимир Бондаренко, Федір Шингі, Юрій Павленко та інші. Хочеться побачити їх справжньої добротворчої роботи, а не безплідних політичних баталій, якими не нагодуеть людей, не наповнивши серця вірою в щасливе майбутнє молодого незалежної держави.

Відбулася й чергова зміна уряду, хоча, як на мене, це стало вже печальною традицією, що тільки ускладнює процес реформування держави - адже за якийсь рік роботи не наведеш лад навіть у своєму відрубному господарстві. Це, скоріше, ще один акт політичного дійства, а не економічного та соціального помудріння. Та, як кажуть у народі, поживемо - побачимо.

Ми горді за того, що в різних ешелонах влади є чимало наших славних земляків і радіємо, що вони не забувають свій рідний Чернігівський край, який так потребує підтримки й посильної допомоги.

Наші люди є скрізь, де виринується і загальнодержавні, і на перший погляд дрібні проблеми. Дух святого земляцтва допомагає їм у повсякденному житті, піднімає на велику шефську роботу. Адже тільки передік добрих справ, учинених протягом року відділеннями столичного громадського об'єднання, міг би зайняти багато місця на газетних шпальтах. Це й допомога школам-інтернатам, і велика просвітницька робота, і підтримка кожної доброї ініціативи на малій батьківщині, і молодий сад на Коронівщині, і планкація паростків духовності. Чого варті лише подвизницька робота Івана Степановича Плюща, завдяки якій так погарнішав древній Ніжин та район, Бахмач чи його рідна Борзна. А таких прикладів можна навести дуже багато.

Ми були учасниками великих ювілей рідної Чернігівщини і щиро раділи, що наш край щасливо розвиваєсь чергове десятиліття, що він займає помітне місце на духовній карті України. Ми гідно пошанували своїх ветеранів Великої Вітчизняної війни і героїв-чорнобильців, ми прагнули не забути нікого з тих, хто промишав свій круглий ювілей. Бо на знамені земляцтва золотими літерами написано: у нашому колективі всі рівні, всі значні перед Богом і людьми, бо всі ми рідні діти свого чарівного краю. Всі земляки - від Президента України до тимчасово непрацюючого чи ветерана, змушеного існувати на мізерну пенсію.

Добре й те, що наше земляцтво живе в ширшій дружбі з такими ж громадськими організаціями інших областей України. Адже всі трудимося на розвій держави, не відрубно жинемо, а великою родиною. І коли в якомусь регіоні України з'являється щось нове, благотворне, ми прагнемо прижити його у рідному Сіверському краю. І коли на тому ж Закарпатті стається стихійна біда, нам також болять душі за людей гірського краю.

В цьому році наші лави набагато зросли. І цей процес набирає сили. Скоро вже, мабуть, і столичний Палац спорту не зможе вмістити всіх членів нашої великої родини. Добре, що до земляцтва все активніше прибуває молодь - отже, у нас велике майбутнє.

Знову, як і в минулі роки, редакційний колектив палібно працює над створенням цікавого календаря, який став одним із раритетних видань у всій Україні. Стане дорогим подарунком кожному землякові, надійде з бібліотеки області і нове бібліографічне видання "Батьківського поручу" - благооудно міне річницю міжку й наша газета. Отже, нам є чим пишатися, бо від земляцтва залишається добрий слід в історії розвою рідного краю, бо на духовній карті України є й наші марші.

Так що ми можемо з повним правом, оглядаючись у рік 2002-й, повторити слова великого Тараса Шевченка:

**Ми чесно йшли. В нас не було
Зерна неправди за собою.**

Несвідомо невеликі часи. Але коли будувати нову самостійну державу було легко, коли ніся стількох століть імперської неволі дихалося легко! Ми свідомі свого високого призначення і робимо все можливе для того, щоб прийдешні покоління не порікли нам за все, прожиті дні. Нам ще не вистає чіткості у виробленні державного курсу, нам болять те, що довший навує бездуховність, ніж як зліпиться на нас огні війни і охорона здоров'я, що росте на людських мозолях і бодах влан бездушних олігархів. Але не трудючись росту, рано чи пізно народ складе шину кожному і відмете, затарує тих, хто чинить йому кривду. Ми віримо в щасливе майбутнє України, своєї найріднішої Сіверщини!

Отже, з Новим роком вас, дорогі земляки, суші як у столиці, так і на чарівній Чернігівщині! Хай сіється й родить зерно і пісня!

Віктор ТКАЧЕНКО,
голова Ради товариства
"Чернігівське земляцтво" в м.Києві

З НОВИМ РОКОМ!

Час спливає невпинним потоком,
Час кипить, як в бокалі вино.
З Новим роком тебе,
з Новим роком,
Сіверянська моя
стороно!

І звідсіля, де нас кручі
Дніпрові
Прийняли, наче рідних дітей,
Кажем полю дитинства
й діврові,
Людям кажемо:
- Будьте здорові
І щасливі, як древній
Антей!

Сійтесь, срібні сніги,
на роздолі,
Що у світ нас колись
повели.

Хай не знають
зажури ніколи
Отчий дім, і стежина
до школи,
І Чернігівські сиві валі!

Леонід ГОРЛАЧ

ДО ВІДОМА СЛАВНИХ СІВЕРЯН!

Традиційне загальне зібрання всіх членів нашого славного земляцького полку відбудеться 16 січня 2003 року в Палаці спорту.

Збір усіх, хто прагне поспілкуватися в дружньому колі, о 18.30 години.

ВІТАЄМО!

Славного хлібороба, генерального ди-ректора товариства "Авангард" з Коропського району Олександра Боровика - з присвоєнням високого звання Героя України.

Великого володаря вогню і глини, а передусім людських душ, Народного художника України Петра Печорного - з нагородженням орденом "За заслуги" III ступеня.

Славного поета, радіо-кінотворця Станіслава Шевченка з присвоєнням звання Заслуженого діяча мистецтв України.

Енергійного організатора фізкультурного руху, здібного журналіста Федора Бунака - із присвоєнням звання Заслуженого працівника фізичної культури України.

БУДЕМО РАЗОМ

Добрих три роки керував Чернігівською облдержадміністрацією Микола Петрович Бутко. Людина державницького мислення і щирою людинолюбства, він встиг багато зробити і для оновлення рідного краю, і для зміцнення контактів із столичним земляцтвом.

Отже сподіваємося, що він і надалі, перебуваючи на іншій роботі, не пориватиме з нами, служитиме подальшій розбудові рідної Сіверщини.

У грудні 2002 року святкують свій ювілей:

Тищенко Олександр Федорович - 70-річчя. Народився 20 грудня 1932 року в селі Чорнотичі Сосницького району. Закінчив Київський політехнічний інститут. Працював майстром, заступником директора, директором паперової фабрики Жидачівського целюлозно-паперового комбінату. Потім - головним спеціалістом Української Ради народного господарства, директором, генеральним директором Українського науково-виробничого об'єднання целюлозно-паперової промисловості. З 1979 року і донині - професор Національного технічного університету "КПІ". Має понад 300 наукових праць. Нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора та "Знак пошани".

Хоха Ігор Іванович - 65 ліття. Народився 14 грудня 1937 року в місті Ніжині. Закінчив Харківський інститут інженерів залізничного транспорту. Працював на підприємствах ряду залізниць, був на партійній роботі. Нині - головний спеціаліст з питань залізничного сектора стратегії і розвитку транспорту та зв'язку Кабінету Міністрів України.

Сорокопуд Надія Іванівна - 55-річчя. Народилася 8 грудня 1947 року в місті Ярославль (Росія). Дякує долі, що привела її в Україну. Працює головним бухгалтером товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві.

Смигельник Варвара Іванівна - 55-ліття. Народилася 9 грудня 1947 року в селі Нова Басань Бобровицького району. Працює економістом Головного управління освіти і науки Київської міськдержадміністрації.

Гавриш Олександр Петрович - 55-річчя. Народився 25 грудня 1947 року в смт Лосинівка Ніжинського району. Закінчив факультет журналістики Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка. Десять років працював журналістом газети "Ленінська кузня". Нині - заступник головного редактора Всеукраїнської служби радіо "Україна" Національної радіокомпанії України.

Голота Надія Степанівна - 50-ліття. Народилася 2 грудня 1952 року в селі Кобижча Бобровицького району. Директор Київської середньої школи № 297. Відмінник освіти України.

Бондаренко Володимир Дмитрович - 50-річчя. Народився 4 грудня 1952 року в селі Охнівки Придубського району. Проїшов великий трудовий шлях. Нині - народний депутат Верховної Ради України.

Носовська Ольга Миколаївна - 50-ліття. Народилася 3 грудня 1952 року в смт Талалаївка. Працює інженером-сноптикотом Українського гідрометеоцентру.

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає Вас із славним ювілеєм, зичить всім міцного здоров'я, успіхів у житті, завжди багаторого настрою і оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства, нових звершень на благо рідної землі.

НАДІЯ З ВІРОЮ Й ЛЮБОВ'Ю

Коли познайомішся ближче з цією тендітною, як тополіний пух чи вічно заклопотана бджолою, жінкою, повірши, що людину створює Бог. Він же й дає їй душу.

Як на нас, Надія Іванівна Сорокопуд походить від бджол. Спробуйте уявити її без роботи, без того нектару, який вона несе як не до нашого вічно гамірливого офісу, так до рідної домівки, де на неї чекають чоловік Василь та син Олексій разом із улюбленим котом, спробуйте будь-які подбачити її набурмосеною чи пихатою! І ніхто не здогадується, яке важке мислює лягало на її тендітні плечі, як легко можна було зламатися і опуститися на дно суспільства.

Народилася Надія Іванівна в глибинному російському місті Ярославль. Щоправда, і скажемо коли - жінці дають стільки літ, скільки вона заслуговує. Одне тільки відомо - то був тяжкий повоєнний час, і хоча фронти перестали гримотіти, але фронтовики продовжували падати, як у бою. Трагічно обірвалося життя її батька, що повернувся додому все зранений. На руках матері Олександри Іванівни залишилося три доньки - старші Ангеліна та Віра та найменша Надійка, яку мати називала люблячи "хвостиком", бо була як такі останньою в родині. У ту скрутною годину вони й опинилися у Києві за ширим покликом тітки Єлизавети Іванівни, у якій доля складалася щасливо: чоловік шоферував, возив то якогось генерала, то поважних державних діячів.

Поселилися в підвалі, мати на роботу пішла, а дівчата теж без діла не сиділи. Як же кортіло малій Надійці відчутти дужу батьківську раду, тверде слово! Але мати, хоч не раз намаля-

ли подруги-вдови, так і не пішла заміж. А невдовзі тихо відійшла на тихий спочин. Отоді три сестри відчули сповна, що таке сирітство. Раніше, бувало, записували мати з роботи, а мала Надійка не спить та все приплакує, бо боялася сама в підвалі сидіти. А тепер кого чекати, за ким ридати?

*Народилася після Катерини,
Знає це увесь спортивний люд,
Працює у Надії іменини
З прізвиськом чудним - Сорокопуд.*

*За столом Наташа, Мама, Люда,
А по центру, звісно, я - Борис.
Всі дають: заїдки сорок пудів
Із таких мініатюрних рис?*

*Він см'ячку, Мо!, налять і друєт,
Вже й по третю вигнетесь рука,
Скільки літ була вона подруга
Не когось, а Феоді Буняка!*

*А тепер під прапором Ткаченка -
Ватажка всіх земляцьких мас
Щось собі разусе потихеньку
Й раз на місяць звеселеє нас.*

*Головбух земляцького Генштабу,
Хоч тендітна з виду та зетка,
Ій би грошей по її масштабу
От би зажилося землякам!*

*...Словом, будь щасливо і здорова!
Зичить це тобі земляцький люд.
Наша Ярослава Холмутова,
А по Василью - Сорокопуд.*

Шляк ми живем

З ПОГЛЯДОМ У МАЙБУТНЄ

Чернігівське відділення нашого земляцтва - одне з найактивніших завдяки ентузіазму окремих його членів, бажанню людей спілкуватися, вирішувати колективні справи.

Цього разу засідання його президії провів голова відділення М.П.Компанець.

Із інформацією виступив заступник голови осередку В.С.Носач, який ознайомив присутніх з планом роботи на 2002-2003 роки, наголосив, що з ним треба ознайомити кожного члена відділення, визначитися, чим можна допомогти землякам.

М.А.Дольник запропонував кожному члену президії взяти по десять земляків для вичення їх запитів.

Порадували активною позицією в організації відпочинку, оздоровлення земляків В.О.Висторонський, С.П.Гаух, В.М.Бутко.

Відбувся збори Сосницького районного осередку.

За час, що минув після попереднього зібрання, сталося чимало подій.

Передчасно перестало битися серце Г.В.Плюща - члена-кореспондента Технологічної академії України, зас-

луженого працівника промисловості України, який більше чверті століття очолював Київський ювелірний завод, був президентом асоціації ювелірів України.

Свої ювілеї відзначили сосничани, винні жителі столиці: 60-літній - генеральний директор АТ "Київліб" П.М.Пархоменко, 80-літній - доктор економічних наук, професор М.М.Кіриєнко. Було гідно пошановано 96-літню заслужену вчительку України Р.В.П'ятницької.

Немало добрих справ зробили члени осередку для своїх земляків з Сосниччини.

Осередок постійно поповнюється новими членами, а тому було з ким знайомитися на зібранні.

Цікавими були спогади про рідну батьківщину довгожительки земляцтва Раїси В'ячеславівни П'ятницької. Багато добрих слів земляки сказали про свого керівника О.Ф.Ореховича.

Сосниччани намітили плани на майбутнє.

В роботі зборів взяв участь заступник голови Ради товариства В.В.Пущкар'юв, який поінформував присутніх про роботу Ради товариства, про її плани на майбутнє.

І почалися житейські випробування. Спершу був дитячий будинок, у якому ще ніхто із обділених долею не боровся за лідерство, не нав'язував свою волю слабшім на вигляд сиротині. А коли після шостою класу Надійка перебралася до школи-інтернату, тоді й довелося відчути, що таке диктат сильного фізично. Але, як виявилось, коли її, тендітну на вигляд і неголосну на слово, однокласники обрали своєю старостою на цілих три роки, життя довело: якщо ти віриш у своє майбутнє і вмієш постояти за нього, воно буде щасливим.

Так і сталося. Згодом тільки дякуючи силі волі Надія Іванівна (це її так нині називають, а тоді заступник старости класу Василь Сорокопуд, що згодом став її чоловіком, називав її просто Надійкою), вступила в торгово-економічний інститут, торгувала тканинами в магазині, працювала економістом в ОТБ "Укрспортінвестар", куди запросив її тодішній генеральний директор Павло Макарович Горін. Там була добра школа роботи в економіці, дисципліна, порядність і точність.

І от одного разу відбулася її розмова з Віктором Ткаченком. Саме він запросив її на посаду бухгалтера Чернігівського земляцтва. Розповів про специфіку роботи громадської організації, про лобі земляцтва. І, як не було страшно освоювати нові умови роботи, Надія Іванівна згодилася. Бо разом із нею була вже безмежна любов до України. До чоловікової Вінничини, де люди такі предивно ширі й відкриті, де чернігівці, які щодня злітаються до свого земляцького гнізда. І коли з початком розбудови незалежної України розпочався перехід на невідому документації українською мовою, Надія Іванівна одною з перших почала випробувати це в практиці - незалежно від того, що деякі українці за походженням ставилися скептично до історичного процесу, незважаючи на те, що її, росіянку за національністю, звинувачували в українському націоналізмі. Тоді вона сказала неохота: ви живете на українській землі, їсте хліб її народу, тож не принижуйте його.

Тепер вона зустрічає свій ювілей у колі сіверян. Зустрічає як невід'ємний член великого дружнього колективу. Як трудяща бджолою, що носить нектар у спільний вулик.

А тому всі, хто її знає, каже: з вірою і надією зичимо Вам, дорога Надіє Іванівно, щастя, радощів, добра на українській землі!

Група членів Чернігівського земляцтва

Із Земляцьких орбіт

ЧУТТЯ ЄДИНОЇ РОДИНИ

Рішенням Ради керівників стовічницького земляцтва створений координаційний комітет із керівників цих громадських об'єднань. До нього увійшли В.І.Ляшук (Донецьчина), М.І.Бідзіля (Закарпаття), В.В.Тихонов (Луганщина), Г.Ю.Дерев'ячук (Львівщина), А.П.Снігач (Херсонщина), В.В.Фень (Волинь) та В.В.Ткаченко (Чернігівщина).

Мета його діяльності - надання допомоги тому земляцтву, яке виконує на даному етапі функції координатора, визначення тактичних та стратегічних завдань Ради.

Отже, чуття єдиної родини, акорінене в загальнодержавні справи, продовжує розквітати.

ВІХИ

*Як я рідко з тобою стрічаюсь,
Все киваю на справи, на час...
Земляки мої рідні, - каюсь,
Але я уже їду до Вас!*

Б.ХАРИТОНОВ

У справах нових, цікавих, корисних завершував свою трудову ходу 2000-й рік.

Чим далі пліве час, тим більше розумієш, що для тебе означає земляцьке об'єднання. На противагу деяким вченим-скептикам земляцтва регіонів України, створені у м. Києві, не тільки не поділялися на "удільні князівства", а, навпаки, згуртувалися в головному - в єдиній задля розквіту України, сповідуючи принцип: сильні регіони - сильна держава.

За ініціативою керівника "Луганського земляцтва" Віктора Тихонова у вересні 2000 року ця громадська організація взяла на себе роль координатора всіх обласних земляцтв у м. Києві терміном на три місяці з наступною передачею цих функцій іншому земляцтву. Прийняття такого рішення луганчанами передувала консультація з усіма земляцтвами, які ідею підтримали.

Товариство "Чернігівське земляцтво" отримало естафету координаторства від луганчан і з 21 грудня 2000 року до 11 квітня 2001 року виконувало зазначені функції. В цей період нами створено Координаційну Раду керівників регіональних земляцтв України, проведено 5 засідань Координаційної Ради, у тому числі два засідання за участю міського голови столиці О.О.Омельченка та його заступника В.В.Ялового, якому доручено відповідати за робочі зв'язки земляцтв і керівництва м. Києва.

Вперше за роки існування регіональних земляцтв України відпрацьована та 12 березня 2001 року підписана Угода про співпрацю між Київською міською державною адміністрацією і Радою керівників земляцтв у Києві. Широкопланова програма співпраці на період до 2003 року спрямована на згуртування земляків усіх регіонів держави та української діаспори заради піднесення економічного, соціального і культурного стану нашої незалежної України та покращення життєвого рівня її громадян.

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" продовжувала вирішувати питання внутрішні.

Ми, старше покоління, що складає і дотепер більшість в об'єднанні, усвідомлювали, що до нас, збагачених досвідом, повинен влитися дух молодості. Тому за пропозицією керівників Ради на початку 2001 року було створено молодіжне відділення товариства під керівництвом досвідченого організатора Петра Захарченка, яке сьогодні вже налічує у своїх рядах понад дві сотні закоханих у рідну землю молодих земляків віком до 35 років.

Статутом передбачена можливість створювати в товаристві інститут Почесних членів Ради. На одному із розширених засідань Ради був затверджений його склад: Павло Мисник, Євген Аванко, Микола Березнюк, Микола Гончар, Володимир Дрозд, Олександр Леґейда, Юрій Мушкетик, Віктор Приходько, Олександр Пухалко, Володимир Рожок, Ярослав Солтис, Анатолій Тарасенко та Федір Шпиг. В основному - це наші першопрохідці, які в 1996 році створювали в Києві наше земляцьке об'єднання, шановні, заслужені люди. В міру можливостей вони продовжують робити свій внесок у діяльність нашого товариства.

Не можна не згадати ще однієї події, що відбулася 12 грудня 2000 року. Рада товариства взяла активну участь у підготовці та проведенні заходів з нагоди 40-річчя Київського Палацу спорту. Адже саме ця

славетна для всієї України споруда стала рідним причалом для земляків-чернігівців у столиці нашої держави.

Саме під його дахом народжуються сміливі ідеї та вирішуються добрі справи.

Підсумковим актом річної та разом з тим 5-річної діяльності товариства стали ювілейні збори земляків, що відбулися 10 січня 2001 року в Палаці спорту. Кожен із земляків, хто привів зі своєю родиною, та гості мали нагоду отримати вже п'ятий випуск календаря "Чернігівціно, земле моя!" та інформаційно-аналітичний вісник "Чернігівське земляцтво" 1996-2000. Кроки становлення".

Понад дві з половиною тисячі земляків, гостей прослухали коротку, але змістовну інформацію голови товариства Віктора Ткаченка та виступи члена Ради товариства І.С.Плюша і голови Чернігівського об'єднання адміністрації М.П.Бутка.

Додав присутнім на вечорі урочистості і насолоди чудовий концерт, підготовлений митцями, членами товариства "Чернігівське земляцтво" у м. Києві.

(Продовження в наступному номері)

Рубрику веде Василь УСТИМЕНКО

На фото: Підписання Угоди про співробітництво між Київською міською державною адміністрацією та Радою керівників земляцтв. На відкритті офісу товариства "Чернігівське земляцтво"

(Початок у № 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11)

ВЕЧІР-БЕНЕФІС ВДАВСЯ НА СЛАВУ

10 листопада у Прилуцькому міському Будинку культури відбувся творчий вечір-бенефіс Заслуженої артистки України Катерини Василенко. Наш кореспондент звернувся до неї з проханням розповісти про цей вечір.

К.Василенко: Свято відбулося на славу.

Для мене особисто цей творчий вечір-бенефіс перед земляками - велика честь. Про що зустріч я мріяла роками.

Я виступала на сцені, де починала співати ще 16-річною дівчиною під час навчання в Прилуцькому педучилищі ім.І.Я.Франка. Через роки я приїхала у місто моєї юності Заслуженою артисткою України.

Кор: Мабуть, творчий вечір-бенефіс Катерини Василенко став значною подією у місті Прилуки?

К.Василенко: Я теж так думаю. Затішній зал був переповнений людьми. Гарне освітлення, красиве оформлення сцени, якісна апаратура, піротехніка була задіяна. Відгукнулася на подію Прилуцьке телебачення, радіо, газети "Град Прилуки", "Прилуччина", Чернігівське радіо. Море квітів. А найголовніше - я відчувала дихання залу, я раділа зустрічі, жартувала, спілкувалася з глядачами із великим задоволенням. Однокурсники, однокласники, сусіди, односельці були. На сцену виїхала маленька, худенька моя перша вчителька. Сльози в очах у нас обох...

Кор: Хто виступав на вечорі-бенефіс?

К.Василенко: Співали мої пісні, читали мої гуморески, казки. Чурав своїм красивим голосом Заслужений артист

України Олександр Василенко, закохав у себе всіх дівчат співак із Миргорода Євген Москаленко. Співак Віктор Кавуна, як завжди, був на висоті. Його пісня "На коня" викликала гарячі оплески. Красивим голосом дивував соліст Прилуцького міського Будинку культури Олександр Сімчич. Від Спільки композиторів вітав Леонід Нечепорук гарною піснею.

Відомий поет-пісняр Микола Сингаївський вітав від себе і від Асоціації діячів естрадного мистецтва України теплим щирим поетичним словом. Адресне привітання зачитав представник Прилуцької міської Ради перший заступник міського голови Рожко Микола Васильович та заступник голови Вовк Сергій Михайлович.

Із Києва приїхали поважні земляки, справжні козаки Прилуцького краю. Автобус "Ікарус" ледве вмів вмістити бажаючих. Привітання від товариства "Чернігівське земляцтво" зачитав Гордієнко Микола Павлович, а заступник отамана Прилуцького осередку Володимир Дмитро Степанович урочисто вручив Почесну відзнаку "За досягнення в розвитку культури та мистецтв" Міністерства культури і мистецтва України.

Не відпускали зі сцени Заслуженого артиста України Бориса Харитонову вдячні глядачі. Він вручив мені перший примірник моєї дитячої кни-

жечки "Чарівна ложка". Цей сюрприз підготував і тримав у таємниці аж до концерту головний редактор популярного журналу "Дім, сад, город" Микола Іванович Халимоненко.

Чудові самодіяльні колективи Прилуцького міського Будинку культури - народний самодіяльний ансамбль танцю "Прилучанка", народний театр хореографічної мініатюри "Ап-ломб" та хореографічний ансамбль Прилуцької школи мистецтв - прикрасили концертну програму.

Успішно вела концерт симпатична Леся Шульга.

А коли зазвучала пісня на музику Г.Володька, слова Катерини Василенко "Моя Україна", усі в залі встали.

Я щаслива - люди почули мій голос, мою пісню, моє слово.

Кор: Хто допомагав у проведенні і організації концерту-бенефісу?

К.Василенко: Я дякую Прилуцькій міській Раді і особисто меру міста Прилуки Бабію М.О., Прилуцькому міському Будинку культури, друзям-артистам, самодіяльним колективам Прилуччини, товариству "Чернігівське земляцтво" і особливо отаману Прилуцького осередку Кривоносу П.О. Дякую спонсорам-землякам і всім, хто завітав на мою виставу.

На фото: фінал конкурсу

ДУМАТИ ПРО МАЙБУТНЄ

Відомо, що киявський князь Володимир, вирішивши охрестити землю Руську, наказав знищити язичницьких богів, котрі стояли коло княжого двору. Тоді згоріла і статуя древньослов'янського

божества Макоши. Вона вважалася покровителькою родючості та жіночої плодючості і символізувала собору березини роду.
На честь цієї богині і було поіменоване селіще Макошище. Втім, тоді охрестили лише князя. А жителям віддалених околиць ще довілька сот років поклонялися своїм богам. У Макошині, що розташоване на краю Чернігівського князівства, ще протягом двохсот років стояла скульптура всемогутньої Макоши. Кажуть, з усюю своєрідного краю туди сходилися безлічні жінки, щоб вимолити у Макоши сина чи доньку.

На території Макошиного знаходиться древнє городище Хоробор, що у перекладі з древньослов'янської означає "місто сонця". Вперше згадане воно під 1153 роком у літописі Руському за Іпатієвським списком. Дослідники Ю.С.Виноградський, І.І.Сидюха Хоробор ототожнюють з Макошинським городищем на місці правого берега Десни, в гирлі її притоків Хоробор і Бобринь. У 70-х роках минулого століття тут споруджено пам'ятник Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. Отже, у 2003 р. виповнюється 850 років від першої літописної згадки про Хоробор.

Менське відділення товариства "Чернігівське земляцтво" у Києві підготувало пропозиції щодо відзначення цієї славної історичної дати.

У Києві відбулося засідання Менського відділення товариства за участю голови Менської держадміністрації Петра Куценка, заступника голови Галини Ларченко та голови виконкому райради Михайла Кота.

На цьому затверджено план роботи відділення на 2003 р., що його презентував голова земляцького об'єднання письменник Микола Ткач.

Менська райдержадміністрація та виконком райради народних депутатів підтримали ініціативу столітніх земляків щодо урочистого відзначення 850-річчя Хоробору.

Члени Менського відділення товариства створили групу експертів економічного розвитку району. До її складу увійшли журналісти, економісти, співробітники митниці, податкової адміністрації. Розробляється план економічної допомоги рідному району. Перш за все, звертається увага на розробку комплексу заходів стосовно стимулювання сфери підприємництва.

Макошин має неспівані перспективи увійти до туристичного маршруту "Золоте кільце Чернігівщини". Адаже біля нього чарівні десняцькі ландшафти, унікальна Біла круча, біля якої через Десну шведський король Карл XII переправляв своє військо, ідею напустити гетьману Івану Мазепі. Біля Макошиного знаходяться нерозкопані археологами фундаменти жіночого й чоловічого монастиря.

У когось може виникнути запитання - мовляв, для чого сьогодні проводяться якісь вшанування історичних дат, коли різне життя людей дельте досягла межі фізіологічного виснаження?

На таке запитання я б відповів так: маємо думати про майбутнє України.

Отже, маємо пройти шлях від регіонального патріотизму до європейського співтовариства.

Віталій МАТЮШ,
член Національної Спілки журналістів

Історія не знає періодів, аналогічних із тридцятьма днями жовтня 1962 року.
Криза почалася в Карибській затоці значно раніше. Невдовзі після революції на Кубі у 1959 році американці розробили план повалення режиму Фіделя Кастро, який мав кодовану назву "Мангуста". Це був таємний урядовий проєкт, котрий передбачав комплекс заходів проти молодого республіки. Серед них були: економічна блокада, замах на Фіделя Кастро, психологічна війна, отруєння питної води, нарешті, військово-вторгнення. Керівником операції був міністр юстиції США Роберт Кеннеді.

ЗА РІК до кризи найвищі керівники США і Радянського Союзу Джон Кеннеді і Микита Хрущов мали офіційну зустріч, але вона закінчилася невдачею - не вдалося досягти пом'якшення жорсткого протистояння двох супердержав, що стало своєрідною увертюрою до Карибської кризи.

Переваги у ядерних силах були на боці США. Особливе занепокоєння радянського керівництва викликало те, що у Туреччині були американські ракети, так звані підлітний час яких складав кілька хвилин. Отож, розмістивши наші ракети на Кубі, ми компенсували б цей паритет. Перебуваючи за сто миль від узбережжя США, тодішні радянські ракети могли накрити Вашингтон, Х'юстон, Атланту, Балтимор, Новий Орлеан.

24 травня 1962 року відбулася Президія ЦК КПРС. Чільне слово мовив Перший секретар ЦК КПРС М.С.Хрущов, виступили також інші члени Президії, які підтримали курс лідера щодо розміщення на Кубі радянських ракет, військ. Міністр оборони СРСР Р.Я.Малиновський зачитав так звану записку з цього приводу. Рішення про "Анадір" ухвалили одностайно.

10 червня 1962 року відбулося нове засідання Президії ЦК КПРС, після чого почалася ланкоманова організаційна й кадрова робота. Поставило питання про укладення відповідного договору між СРСР та Кубою щодо розміщення на острові радянських військ.

На зустрічі з кубинською делегацією М.С.Хрущов заявив: "У нас немає жодних неузгодженостей з поданим текстом". Він додав, що перед публікацією тексту договору слід провести колосальну роботу - потрібно зосередити війська, привести в готовність ракетні частини, перебазувати штаб, а тоді вже оприлюднювати договір. "Тоді ніякі дії США вже не страшні. Операція "Анадір" буде історичною" - підкреслив він.

10 липня був затверджений остаточний план операції "Анадір". На людство стрімко накупалася страшна хвиля Карибської кризи.

Кодова назва операції "Анадір" мала маскувати район дій. У всіх призначених для операції військах, штабах було відомо, що вони будуть проводити стратегічні навчання в північних районах СРСР. Тому в ешелоні з особовим складом і технікою завантажувалися "буржуйки", теплий одяг, валики, рукавиці...

Проведення операції, крім вирішення безлічі організаційних і технічних питань, вимагало багато морських суден. Вперше у військовій історії десант здійснювався не спеціальними засобами, а звичайними суднами флоту. За час від 15 липня до 15 листопада треба бу-

ло перевезти морем і океаном 230 тисяч тонн вантажу і близько 55 тисяч військовослужбовців. Морським флотом було здійснено 183 рейси.

12 липня 1962 року судна взяли курс до поки що невідомих ім берегів. При проходженні визначених координат капітани кораблів повинні були відкрити секретні пакети, отримані від представників Міністерства оборони. Ось що було, в одному з них, як і в решті інших.

"Капітану судна "Белорезк".
Начальникові військово-го ешелону.
Судну прямувати на о. Куба.
Порт призначення ла Ісабель.

Дозволяється оголосити про цю призначення всьому особовому складу. Проведіть необхідну роз'яснювальну роботу серед членів КПРС, ВЛКСМ. Приступіть до вивчення матеріалу про Кубу (пакет з матеріалом додається). Після прочитання змісту даний документ знищити".

На підході суден до Багамських островів, коли почалися обльоти їх американськими літаками і супроводження військовими суднами, люди тремтіли, де перебував особовий склад, затулялися брезентовими чохлами, повітря подавалися вентиляційними трубами. Умови були неймовірно важкими - температура сягала 50 градусів, продукти видавали димч на добу. До честі учасників переходу, вони стійко знесли всі труднощі.

16 жовтня радник при Білому домі доповів президенту Кеннеді про розгортання радянських стратегічних сил на Кубі. Вивчивши дані аерофото зйомки, Кеннеді розгублено сказав: "Він (тобто, Хрущов - авт.) не може так вчинити зі мною..."

США привели свої ядерні сили у бойову готовність. До пуску були готові 156 ракет великої потужності - як на території Америки, так і на її базах за кордоном. На цивільних аеродромах розташувалися бомбардувальники Б-47(6), що мали повний комплект ядерних бомб. 180 військових кораблів зайняли свої місця в Карибській затоці. Були приведені в стан бойової готовності й війська НАТО. Відповідні заходи вживли й СРСР та інші країни - учасниці Варшавського договору.

Між тим до Куби вже наближались радянські судна з технікою і особовим складом...

23 жовтня США здійснили військово-морський блокпост острова.

Радянський контингент налічував там 45 тисяч чоловік -

СВІТ СТОЯВ НАД ПРІРВОЮ

ського уряду, що надійшло в цей день до Білого дому, було фактично ультиматумом. У ньому вимагалось, крім кубинських питань безпеки, виведення американських ракет з території Туреччини, Італії, натомість гарантувалося виведення радянських ракет з Куби.

США вимагали виведення усіх ракет з острова без будь-яких зустрічних умов.

27 жовтня над Кубою був збитий американський військовий літак-розвідник У-2. Ситуація ускладнилася до краю: адже за два дні до того американці вивели постанову - коли буде збито їхній літак, острів повинен бути підляти повітряному удару...

Світ стояв на краю прірви... Це чудово розумів Кеннеді.

На терміновому засіданні він після тривалої мовчанки заявив: "Я думаю за про перший крок, а про те, що ми стрімко наближаємося до четвертого і п'ятого. Ми не зробимо шостого кроку, оскільки тоді з присутніх вже нікого не буде в живих".

Того ж дня його брат зустрівся з послом СРСР Добриніним і передав прохання президента до Хрущова про термінову домовленість у будь-який час. "Час не чекає, і ми не повинні його упустили", - написав він.

І така домовленість була укладена. Звичайно ж, Микита Хрущов також добре розумів, до яких страшних наслідків призведе ядерна війна між двома наддержавами...

За угодою між США і СРСР радянські ракети на Кубі були демонтовані й відправлені додому. США зобов'язалися утримуватися від агресії проти Куби і вивели свої ракети з Туреччини та Італії.

Так було покладено кінець операціям "Анадір" і "Мангуста".

Весь світ зітхнув з полегкістю. Цілкомита більшість людей на планеті розцінили результати домовленості, як велику перемогу над війною і пересторогу щодо використання ядерної зброї.

Кубинці з свого боку високо поцінували внесок радянських військ, СРСР у відстоюванні їхньої свободи. Як висловилися Фідель Кастро: "Ми ніколи не забудемо благородного вчинку Радянського Союзу в захисті незалежності суверенної республіки Куби".

Іван ОСТАПЕНКО,
учасник операції "Анадір"

На знімку: (зліва направо) посол Куби в Україні Хосе Діонісіо Перас Чано, І. Корбач та І. Остапенко

Редакція газети звернулася до членів товариства "Чернігівське земляцтво" із передноворічними запитаннями. Друкуємо їх короткі відповіді. Чекаємо на увагу й інших земляків.

ПАМ'ЯТНІ КВІТИ

Слава Богу, 2002 рік був досить благополучним. Діти, внуки, правнуки, їхні родини живі-здорові. Прадедзатні мають роботу, пристойну зарплату. І мене, тьку-тьку, обійшли боком серйозні хвороби. Діти часто навідують, приносять тостинці, ліки, тішать мене сердечними розмовами.

Найяскравішим враженням року було шанування мене на загальних зборах земляцтва у січні в Палаці спорту. Тоді мені вручили "Почесну грамоту" товариства "Чернігівське земляцтво" його славний голова Віктор-Вікторович Ткаченко і його надійний заступник Микола Іванович Борц. Розумію почула від них і від видатного діяча, народного депутата України Івана Степановича Плішча добрі, душевні слова на свою адресу, найкращі побажання. Здається, досі лунають у вухах різні епітети величезного залу, який піднісся у єдиному порині, аби привітати мене, просту жінку, народну вчительку, старійшину земляцтва. Велике піднесення від того дня, від тих вітань досі гріють мене, не дають здатися журі, повнять оптимізмом.

А букет, подарований мені, довго стояв на підвіконні, осявав мою самотню оселю.

Хочу, щоб наступний рік був прихильний до нашої молододержави, до її мешканців, щоб їм, як співається в пісні, краще в світі жилося. Звичайно ж, живу багатоздоров'я, щастя, добробуту моїм дорогим дітям, онукам, правнукам, їхнім родинам.

Хай живе й квітне дороге наше Чернігівське земляцтво! І собі бажаю жити при здоров'ї, у благополуччі, оточена любов'ю і піклуванням рідних, щирою увагою земляцтва.

Щоб наша доля нас не дуралась!

Раїса П'ЯТНИЦЬКА,
ветеран війни й праці

В ОБІЙМАХ ДЕСНИ

Цей рік подарував мені чимало цікавого. Почався він, як відомо, з традиційної зустрічі в Палаці спорту, де я поспілкувалася з багатьма славними земляками. Запам'яталася зустріч нашого осередку у Київській торгово-промисловій палаті, шанування воїнів під час прийому в голови Ради земляцтва Віктора Ткаченка.

Згодом мене покликала до себе мала батьківщина. За кілька місяців перебування в Новгород-Сіверському активно працював на земляцтво. Провів зустрічі в трьох школах, присвячені визволенню рідного міста 16 вересня 1943 року. Добре, що районою держадміністрацією очолює Віктор Федорович Кезух - людина ініціативна, ділова. Коли я побував у нього на прийомі та розповів про роботу нашого земляцтва, він сказав, що це дуже важливо для району, що треба налагоджувати це тісний зв'язок.

Ще люблю копатися на городі, в садку. Сам все посадив, сам зібрав, сам і їм вирощене. Так що на державу надіюсь, а сам для себе все вирощую.

Поїзди по району аж до кордону з Росією. На жаль, чимало прикриттів лягло на душу - багато полів ще оброблені, позаростали бур'янами, розвалені ферми. І це на батьківщині президента!

Добре, що в Новгород-Сіверському будується новий закладний пансионат, де наразі буде готель. Адже ніби приваженому люду нема де переспати, а наше ж місто привабляє для туристів.

Не пропуская можливості зустрітися з ветеранами війни, яких залишилась якась сотня.

Київська торгово-промислова палата збрала 5 тисяч гривень для дитячого будинку біля села Орловки. Купили дітям спортивну форму, всілякі ласощі, ми із М. Засульським відвезли все це малим землякам. Треба було бачити, які там дітки! Зустрів нас директор, на подвір'ї порожньо. А через кілька хвилин з'ясувалося триста дітей у карі, а позаду вчителі з вихователями. Пораділи за посрочених дітей, які і вчать, і на городях трудяться, і бджолами займаються, шити та майструвати вчать.

Вручили міській гімназії №1 кіноапаратуру, Обладнали пляж. Зібрали 5 тисяч гривень, на які придбали ліжко для ветеранів війни. У цій справі неоціненну допомогу надали наші земляки М. Засульський та М. Литвин.

А ще від душі закупував в чарівній Десні. Люблю холодну воду. Купався аж до 1 листопада. Векочим у воду раз, тіло холодом обдає, вкочим заруче - тепліше, а на третій уже так гарно, наче скинув із плечей добрих двіри десяти років. Бо рідна ріка здорова повертає.

Володимир ШИНКОВ,
полковник запасу, ветеран війни

Шішки факти

ЛІРИКА ДАВНЯ Й СУЧАСНА

В Національному музеї ім.Т.Г.Шевченка відбулася презентація книги Олексія Довгого "Зелений літопис". Цього разу відомий поет подав на суд численним своїм шанувальникам ґрунтовний том лірики минулих літ і вірші, написані впродовж останнього часу. Виступаючи ще раз відзначили особливості мініатюр нашого земляка, в яких йому нема рівного в сучасній українській літературі, високу культуру письма, цілісність творчої манери.

Логічним доповненням був виступ народного хору "Родень", яким давню й успішно керує наш земляк.

КОЛИ ДУША СПІВАЄ

Творчий вечір талановитого композитора і педагога Віктора Вовка з Прилук відбувся в Київському Будинку вчителя. Прозвучали пісні самобутнього музиканта у виконанні столітніх акторів та самодіяльних прилукських артистів, своє слово додали і його друзі. Отже, дипломант всеукраїнського конкурсу "Таланти твої, Україно" Віктор Вовк ще раз довів, що таланти народжуються на нашій щедрій сівській землі й сьогодні.

Олексій ОРЕХОВИЧ,
керівник Сосницького відділення товариства "Чернігівське земляцтво"

НЕ ПОЛЕ ПЕРЕЙТИ

Хисту людей від зрубної дії радіонуклідів після аварії на ЧАЕС. Упродовж багатьох років встиг написати понад 350 наукових робіт, стати професором КПІ. Вітчизна не омилула мене своєю увагою, нагородила орденами і медалями. Це й інші живить мене енергією, бажанням зробити ще щось корисне для рідної України. Тому й поспішаю читати лекції студентам вузу, очолюю науково-дослідну лабораторію "Хімія і технологія високомолекулярних природних з'єднань".

А ще люблю побувати в рідних місцях, включитися могилам найдорожчих людей, поговорити із земляками, подивитися на зачаровану Десну.

Як на мене, село потроху оживає. Але йому не вистачає сучасної енергозберігаючої техніки та новітніх технологій, які за мінімальних затрат даватимуть найвищу віддачу. Іще одне болить постійно - енергетику потрібно тримати в руках держави, аби не прилинали народні гроші до брудних рук всіляких ділків. Селяни сьогодні бідні не тому, що не вміють працювати, а тому, що не знають справжньої уваги до своїх проблем з боку держави.

Переходячи далі поле свого життя, відчуваю: шаста - це коли ти потрібний, коли працюєш заради людей.

Олександр ТИЩЕНКО,
професор Національного технічного університету "КПІ"

ДОРОГОЮ З МИНУЛОГО В МАЙБУТНЄ

Озираючись назад, бачу, як нелегко йде становлення незалежної України. Цей рік дав їй четвертий парламент, на папірну роботу якого розраховує більшість громадян.

У поточному році молода держава пройшла через Скинівську трагедію. Себе намагалися покалати ті, хто чуже горе використовує для підвищення власного політичного іміджу, але громадяни України показали свою прихильність здоровому глузду.

Що стосується роботи нашого земляцтва, то хотілося б назвати кілька висхідних подій:

- почала виходити газета "Отчий порі", попередні 11 номерів мають підставити сказати, що творчий колектив редакції при підтримці численних читачів здатний зробити все необхідне для видання цікавого і пізнавального друкованого органу;
- участь у заходах, присвячених 200-річчю з часу утворення Чернігівської губернії та 70-річчю області.

Особливим 2002 рік став для Сосницького регіонального відділення. За рік, що відходить в історію, відділення значно поновилося. Новими членами товариства стали вихідці з Довженківського краю, котрі бажують спілкуватися з земляками, хочуть допомогати один одному у вирішенні проблемних питань.

Вперше з часу існування відділення в поточному році земляки-сосничани разом виїхали на свою малу батьківщину. В Сосниці на спільному візному засіданні активу відділення з активом району прийнято рішення щорічно 16 травня в районі відзначати День земляка, визначені пріоритетні напрямки взаємодії відділення та райдержадміністрації.

Почастували візанти до Києва земляки з району, в т.ч. керівники, що дозволило надавати конкретну допомогу щодо вирішення проблем хлібокомбінату, агроформувань та інших підприємств Сосничини. Завдяки спільним зусиллям земляків багато випускників шкіл району стали студентами столичних вузів, ведеться робота по прашевшугуванню земляків-сосничан у Києві.

Що стосується особистих справ, то я завершив кілька розділів із серії "Хто є хто".

Весь рік свою творчу енергію направляв на встановлення контактів з земляками, а також з усіма тими, хто бачає Україну доброю та процвітаючою. Спільно з вихідцями з Чернігово-Сіверського краю, а також з чисельними представниками інших земляцтв продовжував працювати над асугальними проектами.

Олексій ОРЕХОВИЧ,
керівник Сосницького відділення товариства "Чернігівське земляцтво"

Дерево росте від землі, а пізнається за плодом своїм. Отак і людина - починається від кучотка землі, де народилася, а пізнається за трудами своїми.

Петро Миколайович Пархоменко народився у селі Спасному Сосницького району, яке розташоване на правому крутохилі Десни. Там народилася й виросла мати Мотря Мініна.

А батько, Микола Якимович, трохи нижче по Десні, в селі Макошиному, уже Менського району.

Коли Петрові виповнився дев'ятий рік, батька не стало.

туту харчової промисловості.

І знову студентське життя. Знову - лекції, семінари, лабораторії, конспекти, книжки, просиджування в бібліотеці. А ще - вечірки, конкурси, забави. Нові зна-

І все це аж ніяк не шкодило їх основній роботі. В 1982 році Петра Миколайовича призначають заступником Генерального директора, а 1983 року він уже Генеральний директор Київського виробничого об'єднання хлібопекарської промисловості. Дякуючи організаторським здібностям та невчепершій енергії, йому вдалося згуртувати колек-

тив і не тільки вистояти в складні часи горбачовських та пізніших адміністративних реформаций, а й зберегти кадровий потенціал, розвинути далі виробництво вже в нових умовах, створивши відкрите акціонерне товариство "Київхліб". У 1998 році його обирають головою правління та Генеральним директором ВАТ "Київхліб". І Петро Миколайович знову, як і в молоді роки в Маньківці, з головою поринув у вир будівництва. За час його керівництва збудовано хлібокомбінат №10 та введені нові адміністративно-побутові корпуси на хлібокомбінатах №1 та №4; на хлібокомбінатах №1 і 2 проводиться реконст-

рукція пічних відділень із заміною старих, морально застарілих та фізично зношених печей на сучасні туельні; на хлібокомбінаті №6 побудовано новий технологічний корпус тістопритругувального відділення, а на булочно-кондитерському комбінаті - кондитерський цех; виробництво виїшло далеко за межі Києва - нові хлібовади акціонерне товариство побудувало в Переяслав-Хмельницькому та Славутичі, ввело в дію новий кондитерський цех на Білоцерківському хлібокомбінаті; на цих підприємствах проводяться роботи зі зміцнення матеріально-технічної бази, реконструкції технологічних операцій, технічного переоснащення та естетичного оформлення цехів, встановлюються нові ротатійні печі малої потужності, що дає можливість значно розширювати асортимент здобних та кондитерських виробів.

В акціонерному товаристві "Київхліб" не залишені поза увагою й колишні працівники, ветерани, що вже перебувають на заслуженому відпочинку. За встановленою Петром Миколайовичем традицією їх запрошують у святкові дні на підприємства, де вони раніше працювали, для привітання та пошанування, тим, хто потребує, надається й матеріальна підтримка й допомога.

Петро Миколайович - людина невичерпного життєлюбства, переповнений енергією та ідеями. Але на якій висоті не підносилися його душа, в якій би вир не закучували його буденні клопоти, на самому дні його серця завжди струменіє стезина до того маленького кучотка землі, де росив він понад Десною босі ноги, де ловив кожне словечко своєї першої вчительки, де продовжує земне буття рідна сестра Ганна та інші родичі, де на вічному спочинку його матуся і тато. Там, на Макошинській хлібопекарні, допомагаючи матері, розпочав він трудовий шлях хлібопекаря, щоб продовжитися в синові Сергію, котрий, пішовши батьковим шляхом, працює нині на Київському хлібокомбінаті №10. Петро Миколайович член товариства "Чернігівське земляцтво" у Києві, свого часу був керівником його Сосницького відділення. Тому часто разом з іншими членами товариства відвідує рідні краї. Він сприяє наданню матеріальної та духовної підтримки тим, хто залишився біля землі, "хто п'є рідну воду і не сумує за нею". Він цікавий і уважний співрозмовник, надзвичайно ширий у взаєминах, скромний у побуті, любить свого онука Дмитра, мріє, що він також піде в хлібопекарі, а в хвилини натхнення, згадуючи молодість, разом із вірною і коханою Галиною поринає в стихію улюбленої української народної пісні "Місяць на небі".

Микола ТКАЧ

На фото: П.М. Пархоменко з дружиною Галиною Каїтатівною та внуком Дмитром.

СМАК ХЛІБА

ХЛОПЧИК залишився єдиним чоловіком на господарстві. Тож тепер в його обов'язки входило рубати та заготовляти дрова, наводити лад на подвір'ї та в підсобних приміщеннях, ремонтувати огорожу, меблі, господарський реманент. Згодом це настільки стало для Петра Миколайовича природною, ба, навіть улюбленою справою, що він з нею не розлучався й нині вдома та на дачі. "Якби, - каже Петро Миколайович, - не пішов у хлібопекарство, то переконаний - залишився б у колгоспі, десь коло землі, коло господарства". Власне, і в хлібопекарській справі він найперше - господар. А переважила вона в його житті тому, що коли бабуся Лисавета та сестра Ганна займалися хатніми клопотами, він устатовав ранесенько разом з матір'ю і поспішав на хлібопекарню. І там допомагав їй, як черговий, виконати підготовчі роботи. Доки мама ставила кваси, Петро носив дрова, розналював печі, чистив інструмент. А коли в 1959 році закінчив Макошинську середню школу, над вибором не задумувався. Було єдине бажання - вдосконалитися, стати майстром хлібопекарської справи. Подав документи й поступив на навчання до Чернігівського кооперативного технікуму. І вже 1961 року, перебуваючи на практиці в Смілі на Черкащині, Петро Миколайович розпочав свою трудову діяльність на промкомбінаті райспоживвсілки майстром-пекарем.

По закінченні 1963 року Чернігівського кооперативного технікуму він отримав направлення на роботу в Маньківський район Черкаської області.

Там молодого спеціаліста зустріли радо. Відразу ж призначили начальником хлібопекарні. Шопранда, за іронією долі, десь напередодні приїзду Пархоменка на підприємстві сталася пожежа. Отож, починати довелося, як кажуть, з нуля - відбудови чи, точніше, будівництва нової хлібопекарні. Бригада будівельників, якою керував цюбно призначений начальник, складалася переважно з жінок і дітей. Все це не засмутило молодого керівника. Він почав активно організувати роботу. Хотілося якнайшвидше відбудувати корпуси й запустити виробництво. Не чекаючи проектної документації, Пархоменко сам розробляє і креслить складські та побутові приміщення, силосне відділення, розміщує обладнання, разом із механіками перебирає машини. Ось так довелося йому застосувати теорію на практиці. Цікава й така обставина - захищаючи диплом, Петро обрав для себе саме проектування нової

хлібопекарні. Чи не тут уперше проявився в Петра Миколайовича генетичний довід батька. Адже Микола Якимович, працюючи вчителем, водночас брався за будь-яку іншу роботу, й вона йому йшла до рук.

А такі були в ті часи довіра молодим, щоб хто не говорив нині. Адже навряд чи хтось із сьогоденних підприємців сміливо покладе на молодого спеціаліста, по суті юнака, отакій огром роботи. На ту пору Петрові Миколайовичу не було ще й 20 років. Якраз тоді був ще й період хрущовських реформ та різних новацій. Однією з них була вказівка про необхідність випікати хліб з додатком кукурудзяного та горохового борошна. За звичайних технологій хліб виходив пористий, розкришувався. Треба було щось змінювати. І от Петро Миколайович згадав, що його бабуся часто готувала рощини на опарі. Спробували і хліб справді вийшов кращим. Так на Маньківському виробництві було розроблено й впроваджено технологію заварки кукурудзяно-горохової суміші при температурі 50 градусів. Ствердившись як спеціаліст, молодий і енергійний Петро Миколайович все ж не сидів на місці. Він розумів, що для подальшого зростання технікумської освіти замало, потрібні глибші й ґрунтовніші знання. Тому почав готуватися до вступу у вищий навчальний заклад. Влітку 1964 року він бере відпустку, їде до Києва й успішно складає вступні іспити до Київського технологічного інсти-

титу, нові хвилювання. Якимось готував він реферат а філософії, конспектуючи в бібліотеці програмні праці. А попереду за столом дівчина. Теж щось конспектує. Глянув на неї раз, удруге. І така якась притягальна сила в тій дівчині, що очі так і шуктєся глянути на неї ще раз. Познайомилися. Дівчину звали Галиною. Вона вже третьокурсниця. Вони заприятелювали, подружилися. Отак і прийшла любов, справжня, глибока і вічна. А коли в 1969 році Петро Миколайович закінчив навчання, вони побралися, й Галина переїхала до Києва. Влаштувалася інженером-технологом до виробничого відділу Київського тресту хлібопекарської промисловості (нині - АТ "Київхліб"). Згодом переїхала до проектного бізнесу цього ж тресту й одна з перших в Україні стала екологом у галузі хлібопекарського виробництва. А Петра, що отримав направлення до цього ж тресту, призначили начальником планово-виробничого відділу хлібзаводу №1. По деякому часі він обійняв посаду директора цього заводу. А після об'єднання першого й п'ятого хлібзаводів став директором хлібокомбінату №1.

З появою малого Юрка клопотів у молодого подружжя додалося. А коли Галина Каїтатівна народила Сергія, їх стало ще більше. Та попри все, вони встигли не лише дати лад дітям, але й відвідати театр, побувати на концерті й сходити в кіно.

ПЕТРУ
МИКОЛАЙОВИЧУ
ПАРХОМЕНКУ

нашому славному землячку,
козаковій Сосницькій сотні
Чернігівського земляцького
полю, головному хлібопекарю
української столиці, добрій і
симпатичній людині під
ювілей

Від імені всього земляцтва
і керівних його осіб
Шлемо вітання щиро-братське
У товариство "Київхліб".

Бо на чолі цієї святині,
Якій вклоняємось щодня,
Стоїть з-під Сосниці людина,
Стоїть чернігівська рідня.

Бо саме першого - сьогодні -
Йому відкрився світ ясний,
Бо в цей жовтневий Великодень
Явився добрий син Десни.

Ну, як на нього не моляться
Осіннім барвам в унісон,
Як пахне полем паланиця,
Хрумтить скоринкою батон,

Сама у рот стриба ватрушка,
І крутить бублик кренделі,
І лесе сушка на пампушку...
І візь цей Божий дар землі!

Він наче скарб підносить людям,
І ремесла одвічний плин
Народжує велике чудо -
Високість київських хлібин.

Так будь щасливий, наш земляче,
І головне, щоб був здоров!
Хай супроводжує удача
Вожда столицних пекарів!

Ввійшов Ти в ювілейну пору,
В нову життєву височину.
Зібрав до Твого двору
Земляцтва Сосницький курні!

Так вип'ємо заздравну чарку -
За суть земляцького нутра,
За спаську хлібопекарську марку,
За День Пархоменка Петра!

Борис
ІВАНЕНКО

ГОРНУСЬ

З дитинства і до недавнього часу був твердо переконаний - якщо життя дається людині лише раз, то народитися для цього слід в славетній Київграді. Іде зовсім недавно чесно пишався, що я корінний киянин. Народився і зростаю на знаменитій (тепер уже в минулому) Лук'янівці. І не дуже то й привітливо стрічали ми сільських пацанів, котрі з'їжджалися до метрополі на навчання в школи, ПТУ, вузи. Бо ж ми були столичні хлопці, ми були киянами.

А вони, наші сільські однолітки, допомагаючи батькам долати колгоспні труднощі, пізнавали життя, його смак, його сенс, його обов'язки.

І коли лишень встигали вчити уроки у своїх сільських школах? Бо задніх не пасли і в столиці, а за кілька років із затурканих селюків, брудних каченят і поведлошок перетворювалися у славних хлопців, здібних учнів, перспективних спортсменів і вродливих принців, а ще через деякий час вони ставали лідерами. Столиця підкорялася їм. Вона була на їхньому боці.

Даруйте за цей ліричний відступ, але, вважаю, він має право на життя. Бо коли у Києві одне за одним почали з'являтися земляцькі товариства і мені довелося познайомитися з їхньою роботою, структурою, чисельним складом і посадами, то подиву моему не було меж. А де ж це ви, земляки мої - кияни?

Ой товариство вінчан, житомирян, львівське... Але найбільше вразило мене Чернігівське земляцтво, яке встиг подобити настільки, що інколи навіть потайки жалкую за тим, що народився не в Сіверському краї, на берегах зачарованої Десни.

Ось чому так цікаво було мені слухати людину безмежно і навика заховаю у свій рідний край, землю батьків і дідов, малу батьківщину свого нелегкого босоного дитинства, яку він давно полишив, але ніколи не поривав зв'язків з отчим краєм.

МІЙ СПІВРОЗМОВНИК - президент компанії "Глобал Юкрейн", заступник керівника Куликівського осередку товариства "Чернігівське земляцтво" Віталій Терентійович Корж. Важко у цьому зрілому мужі з вродливим волею обличчям уявити колишнього сільського пастишка.

Віталій Корж та Лєвко ЛУК'ЯНЕНКО

Згадуючи своє дитинство, Віталій Терентійович сумно зітхає. У багатодітній сім'ї він народився останнім. Якраз перед ним у лихом'ятному 37-му забрала батька. Народився сином "ворога народу". Тож великої радості його поява на світ Божий у родині не викликала.

Віталій Терентійович переноситься думками до рідної Дроздівки, до своєї сільської школи, де він був одним з кращих учнів, до того ж, лідером в усіх шкільних починаннях і заходах. Непогоно грав на струнних інструментах, баяні, ташоував, був талановитим акробатом, відвідував хорівий гурток, активний учасник районних, обласних і навіть республіканських олімпіад з багатьох шкільних предметів.

Дроздівська середня школа - то його радість і біль. Кожного привіз до рідного краю він обов'язково відвідує два священих місця: цвинтар - там покояться його тато і мама, і школу, якій він так багато чим зобов'язаний.

На жаль, у нинішньому навчальному році до першого класу Дроздівської середньої школи привели лише одну дитину... Це біда. Село вмирає. Вони не будуть втрачати надію. Вони не будуть перспективні. Родочі чорноземні позаростали бур'янами. Нема кому обробляти поля.

Села, які постачали країні не лише продукти харчування, а й забезпечували грамотними і надійними кадрами, які дієсно так вирішували усі проблеми, славними і славетними людьми, що були гордістю і опорою держави, тепер майже знищені.

Мій співрозмовник розвивався, тому переривав його розповідь запитаннями:

- Віталію Терентійовичу, давайте почнемо ташоувати від пачки. Яка була потреба створювати при товаристві "Чернігівське земляцтво" регіональні осередки? Адже в інших земляцтвах такого немає.

- Збирати усім нашим великим (понад 1300 чоловік) гуртом стало, так би мовити, не зовсім ефективно. Люди, відірвані від рідної сторони, з роками все більше тягнуться одне до одного. Вони зустрічаються, щоб поспілкуватися, поділитися найкращими новинами, тому потрібно, щоб поруч була людина найбільш близька, яка б розуміла тебе, якоюсь мірою жила б одним життям з тобою. Бачила і відчувала те, що бачив і відчував ти. А таким може бути земляк із одного села, або ж

з одного району. Тому, коли виникла ідея створити регіональні осередки, ми зустріли це з ентузіазмом і дуже раді, що тепер у нас існує своє Куликівське регіональне відділення.

Починали ми з семи членів, потім нас стало дванадцять, а нині уже нараховується 27 вихідців з Куликівського району. Звичайно, працювати стало важче, але в такому гурті дуже приємно спілкуватися. Керівником одностайно вибрали Тимошенка Олександра Євстафійовича, він родом з сусіднього села Жуківки. Людина напроуд цікава. Був депутатом міськради, заступником міністра. Нині Олександр Євстафійович генеральний директор заводу залізобетонних виробів. Заслужений працівник промисловості України. Мене також одностайно обрали заступником, а основою нашого осередку являються ветерани. Вони користуються особливою увагою і повагою нашої громади. Це, наприклад, Савченко Анатолій Юхимович, Скорина Олександр Арсентійович, Батюта Григорій Васильович. Вони - совість нашого товариства. Від них і мудру пораду можна вислухати, і своїм наболілим поділитися. Вони зрозуміють. Є, звичайно, у нас і молодь, і свої вчені. Ось Сергій Іванович Гарканич, родом із села Виблі. Він доцент кафедри комунальної гігієни та екології, кандидат медичних наук, майор медичної служби, лауреат Державної премії в галузі науки і техніки. Є в осередку й дипломати. Це посол України в Алжирській республіці Михайло Павлович Дашкевич із села Вересоч та Генеральний консул України в Болгарії Володимир Михайлович Косій із села Ковчин. Особливо хотілося б відзначити Наталію Проконівну Пашинову. Скільки енергії в цій жінці, а як вона співає! Завжди веде села, щира, привітна, аж не ві-

ДО ТЕБЕ, РІДНИЙ КРАЮ

риться, що обіймає таку серйозну посаду - перший заступник голови Годовного Державного казначейства України.

А це б я хотів назвати серед видатних людей нашого се-

редку Миколу Івановичу Рудакову - голову Міжнародного добродійного фонду "Українська хата". Звичайно, відчутну допомогу надає Микола Іванович своїм землякам. Для мешканців сіл району він організовує концерти відомих артистів, виступи письменників, привозить до земляків знаних лікарів і лікарів.

НАШ осередок взяв шефство над міжрайонним будинком для людей похилого віку, котрий знаходиться у моему рідному селі Дроздівці. Допомагаємо продуктами, коштами. Та, пересилаючи гроші поштою, ми зіптовхнулися з таким прикрим фактом. Незважаючи на те, що це добродійна цільова допомога, пошта вираховує із загальної суми дванадцять відсотків. За що, питається? Адже за відсотки цілий місяць німечини людей можна молоком поїти.

Гроші поштою тепер не пересилаємо. Вирішили за краще купувати продукти харчування і ввозити стареньким. В 6 бачили, як радіють ці люди кожному нашому привіду.

Особливым об'єктом уваги осередку є школи, дитячі будинки, сирітські притулки. Туди ми возимо книги, іграшки, ласощі. Ось зараз у мене стоїть валіза, наповнена дитячими іграшками. Це подарунок від моєї співробітнички. Вони знають про мою роботу у земляцтві і приносять іграшки від своїх ді-

тей. Іграшки хоча і не зовсім нові, але в доброму стані. Для дітей, позбавлених батьківських подарунків, це велика вітха. Окремо, як винагороду за гарні успіхи у навчанні та поведінці, або іменинникам даруюмо нові модерні іграшки та сувеніри.

Були в цих дитячих закладах проблеми з опаленням. Уявляєте, коли ми приїхали туди уперше взимку, температура в приміщеннях - всього п'ять градусів. З допомогою Миколи Івановича Рудакова вдалося і цю проблему вирішити.

На жаль, добродійність у нас янше далеко не масове, тому, вважаю, людей, котрі цим займаються, варто згадувати частіше.

- Віталію Терентійовичу, закінчується рік, що планує ваш осередок зробити у наступному році?

- На наступний рік ми вже склали свої плани, котрі узгоджусь і коригуюсь з Радою Чернігівського земляцтва, з роботою місцевих адміністрацій, насамперед з обласною держадміністрацією, з управліннями культури і соціального захисту. Серед наших планів є й зустрічі з видатними земляками, які ми назвали "Горнусь до тебе, рідний краю". А відбуватиметься це так: ми плануємо відвідати якийсь район, для цього збираємо артистів, письменників, музикантів та інших діячів - вихідців з цього району і їздитимемо з концертами, виступами по селах. Люди зустрічають нас з великою радістю. Особливо дивною була зустріч у Будинку культури села Ладан Прилуцького району.

З нами приїхав і виходець з цього села - відомий актор. Заслужений діяч мистецтва Борис Харитонов. Зустріч була зворушливою. Актор плакав на сцені, глядачі в залі.

Давали концерти і в Куликівському районі, і в Чернігівському драматичному театрі. Ми зрозуміли, наскільки актуально, наскільки цікаво і потрібно це людям.

- Не може не запитати, що відчуваєте Ви, під'їжджаючи кожного разу до рідних місць?

- О, в мене очі розширюються, я вдихаюся до болю, до щемо рідні місця. Ось так напроуд росте, за три кілометри ходив до своєї школи, а на цьому полі пас корів, там цвинтар, де мама, тато і всі наші родичі. У рідний край в мене дієсно все рідне й знайоме до болю. Там я впорядковую свої думки й зовсім по іншому сприймаю свої міські проблеми.

Одна така побіда надає мені снаги на півроку. А потому відчуваю потребу знову їхати на свою малу батьківщину. Туди, де законана моя пуповина, де вперше зіп'явся на ноги і проказав перші слова. Я щасливий, що народився саме на цій землі, що маю чарівну дружину, яка подарувала мені двох прекрасних синів. Щасливий тим, що моя рідна Україна стає нарешті самостійною, незалежною державою, яка, і я в це вірю, прешті-решт перебере всі турботи, що постали на її шляху, і займе своє гідне місце у Європі та світі.

- Що ж, залишається лише побажати Вашому осередку і вам, Віталію Терентійовичу, особисто добра і щастя, а ще здійснення усіх Ваших мрій і прагнень.

Валентин АВДЄНКО

Листи
наших земляків

НЕ ХУТІР І НЕ СЕЛО

Останнім часом у пресу проникають відомості, які не в ладу з істиною. Ось в нещодавній книжці Романа Корогодського "Довженко в поліні" (К., Телікон, 2000) на стор.253 читаємо:

"На хуторі В'юнище поблизу села Сосниці, що на Чернігівщині, 12 вересня 1894 року народився Олександр Петрович Довженко".

Але ж чи справді на хуторі? Чи справді поблизу села? Чи справді 12 вересня?

Щодо дати народження, то тут однозначно з'ясовано. Довженко-наєць С.Планинда ще в 1980 році у своєму біографічному романі "Олександр Довженко" (К., Молодь, с.17) констатував: "Нині дослідники нарешті встановили точну дату народження Олександра Петровича...: 10 вересня (29 серпня за старим стилем) 1894 року".

А щодо "хутора", щодо "села" варто поміркувати.

Сам О.Довженко з цього приводу залишив нам таке біографічне свідчення:

"Народився я... на околиці невеликого повітового містечка Сосниці на Чернігівщині, що звалася В'юнище..." (Довженко Олександр. Твори в п'яти томах. Т.І. (К., Дніпро, 1983, С.18).

Отже, не на хуторі, а на околиці повітового містечка. На околиці повітового містечка, а не села.

Поняття "хутір", як відомо, включає в себе два значення. Перше - відокремлене селянське господарство разом з садивою власника. І друге - невелике селище, яке виникло внаслідок переселення людей.

Та ні першим, ні другим В'юнище не назвеш. Так само ж, як і Сосницю не назвеш селом. Бо ще задовго до народження О.П.Довженка Сосниця входила в розряд міст, а В'юнище вважалось його околицею, тобто віддаленою від центра частиною міста. І це цілком відповідало тодішнім реаліям.

Якщо дивитися на В'юнище з центру Сосниці, то воно й справді було її околицею. Знаходячись поза межами міста, В'юнище в той же час прилягало до Сосниці як окремий житловий район. Як її передмістя.

Все це знайшло відображення в історичних джерелах.

Назвемо хоча б дводівок видання "Чернігівська губернія. Список населених мест по сведениям 1859 года" (Спб., 1866). Там на стор.3 Сосниця значиться як повітве місто "с предместьем В'ЮНИЩЕ". І введено її в розряд "Города".

"Матеріали для географічної і статистичної Росії... Чернігівська губернія" (1856) підтверджують попередні відомості.

А видання "Первая всеобщая перепись населения Российской империи, 1897г. XL УП. Чернігівська губернія" (Спб., 1905) згадку про В'юнище подає з назвою "пригород".

Як бачимо, хуторянський статус В'юнища і сільський Сосниці приписується їм довільно, без будь-яких на те підстав. Та йти цим шляхом не годиться. Перекручення історичних фактів нікому авторитету не додає. То ж будьмо з істиною на "Ви".

В. ПРИГОРОВСЬКИЙ

м. Ніжин

Листи наших вчителів

Під такою назвою вийшла в світ у 2002 році книжка доктора філологічних наук, професора, лауреата премії імені Михайла Коцюбинського, почесного громадянина м. Ніжина Самойленка Григорія Васильовича. Вона видана в Києві, у Парламентському видавництві, а надрукована в м. Ужгороді. Її тираж 4700 примірників.

У книжці вміщені схеми, карти, картосхеми, портрети видатних діячів міста. Вона ілюстрована чудовими кольоровими фотографіями Т. Д. Пінчука та В. М. Кичка.

Слово до читачів написав Президент України Леонід Кучма. Він вітає з виходом у світ видання, в якому представлено нашим сучасникам і нащадкам чудове місто Ніжин. "Небагато українських міст, - пише Л. Кучма, - можуть похвалитися такою білоріччя тисячолітньою історією". Він високо оцінив внесок Ніжина в історію України. "Бажаю ніжинцям, усім землякам міцного здоров'я, добра, щастя, миру та злагоді".

Оповіді розпочинається з опису літописних згадок про стародавнє місто та про археологічні розкопки, які підтверджують його тисячолітню історію.

Вміщена і схема ніжинського замку та фрагмент забудови його початку XVIII ст.

Яскраво описані ратні події ніжинського полковника Івана Золотаренка в другій половині XVII століття. Висвітлена і історія Ніжинського полкового міста, яке було адміністративно-територіальною одиницею Гетьманської України.

Ніжин, пише автор книги, був одним із найбільших центрів ремісничого виробництва на Україні.

У місті склалася самобутня школа тригранно-вінкового різьблення. Такою різьбою прикрашалися архітектурні елементи будинків, ганки, колони, балки, вікна, дверні рами.

Щаково і аргументовано автор пише про

заснування в Ніжині у 1805 році Гімназії вищих наук князя Безбородька, яка поклала початок вищій освіті не лише в місті, але й на Лівобережній Україні. Вона була збудована протягом 1808-1817 р.р. за проектом архітектора Л. Руска на кошти князя О.А. Безбородька, а також внука останнього - О.Г. Кушелева-Безбородька.

Багато уваги автор приділив і історії розвитку театрального мистецтва в Ніжині. Г.В. Самойленко пише, що саме в Гімназії вищих наук князя Безбородька, вперше серед вузів Лівобережної України, зародився аматорський театр, який існував з 1825 по 1828 р. На його сцені грали М.Гоголь, М.Прокіпович, Н.Кукольник.

У 1882 році на сцену Ніжинського театру вперше вийшла всевітнійовідома М.К. Заньковецька, перша народна артистка України. М.Заньковецька домоглася відкриття в Ніжині стаціонарного державного театру в 1918 р. Таким чином, пише Г.В. Самойленко, Ніжин у XIX ст. був відомим освітнім, науковим і мистецьким центром. З містом пов'язані імена відомих вчених-ніжинців академіка Ю.Н. Соколова, В.Н. Андріанової-Перетці, М.В. Нечкіної, В.В. Ріхниченка, М.В. Карнаухова, О.П. Белякіна.

У 1908-1914 р.р. в Ніжині жив майбутній видатний вчений, конструктор ракетно-космічних систем, двічі Герой Соціалістичної Праці Сергій Павлович Корольов.

Розлого описано автором і період війни та німецької окупації. Висвітлена історія партизанського загону "За Батьківщину!" під командуванням Героя Радянського Союзу Івана Бовкуна та діяльність Ніжинської підпільної організації під керівництвом Героя Радянського Союзу Я.П. Батюка.

У роки Великої Вітчизняної війни біляш 9 тисяч ніжинців героїчно захищали Батьківщину. Близько 4 тисяч не повернулися до своїх осель.

У період формування незалежності України, як самостійної держави, знизився промисловий потенціал Ніжина. Особливо це стало помітним у другій половині 90-х років, коли зупинилися майже всі заводи. У цих складних економічних умовах йде пошук виходу із кризи. І керівництво міськвиконкому та керівники підприємств спільними зусиллями намагаються змінити стан справ.

Автор книги висвітлює історію медицини м. Ніжина, яка була започаткована ще в XVII ст.

Велика увага в рецензованій книзі падає на розвиток освіти. У Ніжині понад 10,7 тисяч учнів шкіль та близько 10 тисяч студентів навчальних закладів. Працюють Будинок школяра, музична школа, школа мистецтв, станція юних техніків, естрадний ансамбль бального танцю "Ритм".

Значну увагу приділяє Г.В. Самойленко і історії бібліотечної справи в Ніжині. Він зазначає, що в місті працюють 38 бібліотек з фондом 1736,5 тисяч книг.

Славиться Ніжин театральним мистецтвом, художниками. Гордістю міста є картинна галерея педагогічного університету. У місті відкрито художній відділ Ніжинського краєзнавчого музею.

Звернувши свою книжку Г.В. Самойленко таким чином словами: "Якщо є в місті університет, велика картинна галерея, драматичний театр, наукова університетська бібліотека майже з мільйонним фондом, таке місто не можна вважати провінційним. За своєю потенціалом Ніжин - це класичне університетське місто з давніми традиціями".

І. КОСТЕНКО,
завідувач Музею рідкісної книги
Ніжинського педуніверситету
ім. Миколи Гоголя,
кандидат історичних наук

Вибірники Почаса
ГЕОРГІЮ ВАСИЛЬОВИЧУ
ДЗИСИЮ -

нашому славному землякові,
відомому державному діячеві ХХ
століття, президентові
українських економістів,
чорнобильцю, альпіністу,
постійному глашатаю третього
тосту в різноманітних компаніях,
людині високого Зросту
і високого польоту в його
високі аж (!) всього (!)
СІМДЕСЯТ П'ЯТЬ.

І знову в Товаристві свято
(Земляче, в календар дивись!)
На висоту сімдесят п'яту
Уже забрався товариш Дзись.
З ці високої нагоди
Стоїть піднесення кругом,
Спішать схвилювані народи
Бігом з прийомом на прийом,
Аби сказати про Нього тоста,
Або уткнути йому букет,
Або поміряться зростом,
Облававши його шкелет.
Або на груди взяти чарку
І окропить Дзисичий лик,
Чи замочить Дзисеву марку,
Бо це - достойний чоловік.
...Він народився в місті Ніжин,
Де народився й Марк Бернес,
Де вчився Гоголь... І поїже
Вже представляє інтерес.
Тут вивчився на тракториста
(Ще й зараз знає, де стартер).
Звідсіль горбом, чуттям і хистом
Почав він штурму стрімких кар'єр.
Красилівка чи Олмишівка,
Чи МТС, чи РТС,
Доки його, мов красну дівку,
Засватали в КПРС.
Він зараз, вроді, пише книгу.
В ній він - Герой. А де ж братва?
Бо добре пам'ятає Чернігів
Партигеноссе номер два.
А потім, звісно, - курс на Київ
Вказала Ленінська рука:
Нарешт збулись Дзисеві мрії
У легпромісддлі ЦК.
А далі - по номенклатурі:
То заст. міністра, то Держплан.
І ось, нарешті, - Уряд... Уряд,
Елітний керівничий клан.
Він ріс, як проростає тополь,
Ранг заст. прем'єра - вища висль!
Та раптом вибухнув Чорнобиль
І... обпалився Жора Дзись.
Ціна життя на цифрах коду.
Ціна секунд. Ціна хвилини.
Він розливав судбу народу.
Він все чинив, як вірний син.
Ми всі родів маленькі вітки,
В родах ми генами сплелись.
В його ж роду - розстріляні мліки,
Нізащо впади старший Дзись.
Але хватили оптимізму,
Він мужньо тиг сирітський віз,
Хоча до Піку Komunізму,
Як не довбався - не доліз.
...Недаром з'їзд економістів
Став, мов святакова карусель,
Качав старого альпініста
І світлу тінь його Нінеля.
Давай: крокуй - вперед і вгору,
Кругиш-вертись-несись-борись!
Для земляків - Ти просто Жора,
Для понту - Академік Дзись.

Запнудав
Пєгасо
Борис ІВАНЕНКО

Кмітливий
Тимоша

На уроці ботаніки
Вчителька питає:
- Коли краще
рвати яблука,
Хто з вас,
діти, знає?
- Рвати їх тоді
найкраще,
- Озвася Тимоша,
- Як прив'язаний
собака
й погода хороша.

У страха очі
великі

- Чого, Грицю,
ти так зблід?
І чого злякався?
- Коли біг я
навпростець,
вовк за мною
гнався.
- А який же то
був вовк?
І чи слід боятись?
- Він занявкав...
і почав
на дерево драгтись.

Не
кричати

Мама Петі
докоряла
І на нього злилась:
- Три цукерки
я поклала,
А одна лишилась!
Відповідь матусі
Петі:
- Не кричати
давечно,
Я не бачив, що
там третя,
В хаті було темно.

Андрій БАБИЧ

Зелений рубіон в місті
похилився...
Староміський дуб у Ніжині

Я - поет

Я - поет від ромашок і поля,
На уранішніх росах поет.
Я милий, зберігаючи волю
Від усіх редакційних тенет.

Вітер в лузі - то мій перелесник,
Муза духу - черемха й бузок.
Спілі житні гучкі перевесла
Вам нав'яжуть снапами казок.

Я думками у Всесвіт полину,
Є у мене своя висота.
Подарую вам слово - перлину
Не за гроші, а просто отак.

Здогадаюсь, чом схлипує рінка
І про що шелесть очерет.
Чом в дитині рум'яніють щічки -
Знаю я материнський секрет.

На пампушки молола я в жорнах
І ходила до діда у млин.
А млинці із макухою чорних
Ждала, ніби заморських маслин.

У візну гартувалась громами,
Оспівали мене солов'ї.
Поетеса я з усміху мами
І від ніжного слова її.

Так, поет я! Нехай мене трошки,
Я в поезії з вами уся:
Від мелодій губної гармошки,
І від скрипки мого татуса.

Я - поет від старезної прядки,
Я освяченя літнім дощем,
Я з городу від мокрої прядки
Й від чогось найсвятішого ще.

Цвіте
магнолія

В шкільнім саду цвіте магнолія,
Цюотливіх квітів білізна.
Пруки гілки безбожно голої
Прикрила матінка весна.

Струмеє сік, в гілках
бентежиться,
Не зупинити цей порив.
Жадання вже не може
адержаться,
Зігрите поклком пори.

Природа - вічності володарка,
На ційлий світ один закон.
І від єдиного лиш доторку
Ті переходили рубіон.

Осінь
мелодія

Пташкою листя тремтить
на асфальті,
Осінь черкає нам скроні крильми,
Серце застхало, як після пенальті,
В цій непогоді застигли і ми.

Ніжно торкнуй ти заплетені коси,
Ми стоїмо під осіннім дощем.
Доле моя, чом ти вибігла боса,
Що в цьому світі шукаєш іще?

Чом простягаєш з надією руки,
Знов поцілунки приймаєш п'яні,
Чуєш кохання віддалені звуки,
Дивних мелодій в чотири руки.

Хочеться вихлопнути повнію
ласку,
В мисті солодкій зомліти і... край.
Хочу сама собі вигадати казку.
Боже, встанане мене не карай!

Ольга ШТЕПА

ОТЧИЙ ПОРІГ
Шеф-редактор Віктор ТКАЧЕНКО
Головний редактор Леонід ГОРЛАЧ
Засновник: товариство "Чернігівське
земляцтво" в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом
інформаційної політики, телебачення та
радіомовлення України 06.ХІ.2001 р.
Рестраційне свідоцтво: серія КВ №5594
Адреса редакції: 01023, Київ, 23, Спортивна
площа, 1, тел./факс 246-74-31.
e-mail: otchij_porog@ukr.net

Редакційна рада:
В.В.Ткаченко, В.І.Адренко, Л.Н.Горлач (Кова-
ленко), Б.В.Іваненко, П.І.Медвідь, О.Г.Олійник,
В.Є.Устименко.
За достовірності фактів, точності мов та правдиві
географічних та історичних реалій відповідають
автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання.
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Літературний редактор Віктор КАВА.
Комп'ютерний набір Юлія Валова.
Верстка Галини Чуйко, Ніли Серняк.
Надруковано та завершено на замовлення
товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у ВАТ
"Видавництво "Київська правда" (вул. Маршала
Греча, 13). Тираж 1500. Зам. 4543.